

LYHYET

Ikeasta ei pian saa roskapusseja

Huonekalujätti Ikea lopettaa kaikkien kertakäyttöisten muovituotteiden myynnin sekä käytön ravintoloissaan vuoteen 2020 mennessä. Tämä sisältää muun muassa pillit, lautaset, kupit, pakastepussit ja roskapussit. Myöskään ravintoloissa ei ruokailun yhteydessä käytetä enää kertakäyttömuovisia välineitä.

Ikean tavoitteena on käyttää vain uudistuvaa energiaa sekä kierrätysmateriaaleja tuotteissaan vuoteen 2020 mennessä. Myös kotikuljetuksista halutaan tehdä päästövapaita vuoteen 2025 mennessä.

11 000 työtöntä olikin 850

Vertailukelpoisten tilastojen mukaan aktiivimalli on työntänyt toimeentulotuen piiriin 850 ihmistä. Aktiivimallin vaikutus toimeentulotuen saajien määrään onkin huomattavasti pienempi kuin Kelan pääjohtaja ja torstaina arvioi.

Pääjohtaja **Elli Aaltonen** arvioi torstaina *Uutissuomalaiselle*, että aktiivimallista seuranneen työttömyysetuuden leikkauksen takia 11 000 työtöntä joutui toimeentulotuella.

- Tässä on tapahtunut tulkintavirhe. Viime vuoden tammi-maaliskuussa kunnilta toimeentulotukea saaneet eivät näy Kelan tilastoissa, joten luvut eivät ole vertailukelpoisia, sanoo Kelan tilastoasiantuntija **Heidi Kempinen**.

Toimeentulotukea sai toukokuussa 150 000 suomalaista kotitaloutta.

HPV-rokote tulisi antaa myös pojille?

Sekä poikien että tyttöjen rokottaminen papilloomavirusta vastaan antaa paremman laumasuojan kuin pelkkä tyttöjen HPV-rokottaminen, selviää Tampereen yliopiston tutkimuksessa.

Sen mukaan joka viiden pojan ja noin joka toisen tytön rokutus synnyttää laumasuojan useimpia syöpä aiheuttavia papilloomavirustyyppijä vastaan. Tyttöjen 45 prosentin rokutus kattavuus ei yksinään tähän yltänyt.

HPV-rokote ehkäisee esimerkiksi kohdunkaulansyövän esiasteiden syntyä. Suomessa rokotteita saavat maksutta 11-12-vuotiaat tytöt.

"OBAMA ON PARAS"

- Obaman kanssa on hyvä työskennellä. Obama on paras. Muuten olisin lähtenyt aiemmin, Obamalle vuodesta 2007 työskennellyt Cody Keenan sanoo.

FAKTAT

Cody Keenan

- Obaman pääpuheenkirjoittaja vuodesta 2012, puheenkirjoittajatiimissä vuodesta 2007.
- Työskentelee yhä Obamalle puheenkirjoittajana ja elämäkerran parissa.
- Vaimo **Kristen Bartoloni**, joka myös työskenteli Valkoisessa talossa.
- Opiskellut Northwesternissa ja Harvardissa.

Mies Obaman sanojen takana

YES WE CAN: Obaman ylistetyistä puheista vastasi kahdeksanhenkinen puheenkirjoittajatiimi, jonka vetäjä kävi Suomessa.

- **KUULIN** että Suomessa juodaan maailman eniten kahvia, mutta se ei voi olla totta. Puheenkirjoittajat juovat eniten kahvia, aloitti **Barack Obaman** entinen pääpuheenkirjoittaja **Cody Keenan** puheenvuoronsa Retoriikan kesäpäivillä Hämeenlinnassa.

Obaman puheenkirjoittaja tietää, miten pitää hyvää puhe. Yleisö nauraa.

Keenan johti Valkoisessa talossa kahdeksanhenkistä tiimiä, joka työsti kaikki Obaman puheet ja lausunnot. Kahteen kauteen niitä mahtui noin 35 000 kappaletta. Presidentin täytyy nykyään kommentoida kaikkea, Keenan kertoo.

- Kennedyn puheista ehkä 10 jäi historiaan, Keenan sanoo suomalaistoimittajille ja uskoo, että suunnilleen sama määrä Obaman puheista tullaan muistamaan.

Charlestonin muistopuhe 2015 lienee yksi niistä. Valkoiseen ylivaltaan uskova mies oli ampunut kirkossa yhdeksän mustaa. Muistopuheeseen oli päätetty sisällyttää sanat *amazing grace*, mutta silmin nähden liikuttanut Obama alkoikin laulaa. Koko kirkko yhtyi.

TARINALLISUUS on viestinnän megatrendi. Obaman puheissa on ollut huomion-arvoista, miten yksittäisiä ihmiskohtaloita on nostettu

ILTA-SANOMAT

KAISLA KUUSKOSKI

kaisla.kuuskoski@iltasanomat.fi

puheisiin. Obama on puhunut köyhistä yksinhuoltaja-äideistä ja lapsista. Tarinallistaminen on helppo tapa kertoa suuremmista ilmiöistä, mutta sitä on myös kritisoitu.

Keenan kertoo IS:lle, ettei ole koskaan pelännyt tarttua tarinoihin.

- Käyttämälläni tarinoilla on aina tarkoitus, hän sanoo. Yksin tarina ei riitä, sanoo Keenan. Hänen mukaansa **Trumpilla** oli kampanjassaan suuri ja mahtava tarina, mutta se perustui osin valheisiin ja väärin faktoihin ja

linjaukset ja ideologia puutuivat.

- Ja **Hillarylta** ehkä puuttui vastatarina, hän tuumaa.

EMPATIA, autenttisuus ja tarinankerronta ovat Keenanin mukaan loistavan puheen kolme tärkeintä rakennuspalikkaa.

Hän sanoo, ettei asioista saa tehdä liian vaikeita, vaan ne pitää voida selittää niin kuin parhaalle ystävälle baarissa.

- Minkä tarinan me haluamme kertoa? kysyi Obama Keenanin mukaan aina tiimiltä, ennen kuin puhetta ryhdyttiin työstämään.

Keenan pitää suurimpana vihollisenaan kyynisyyttä, joka vie ihmisiltä uskon muutoksen mahdollisuuteen.

KEENAN on demokraatti ja ennen Obamaa työskennellyt senaattori **Ted Kennedylle**. Hän vastaa IS:lle, ettei voisi työskennellä republikaanille. Hän sanoo, että on tärkeää uskoa kirjoittamiinsa teksteihin.

- Olen ollut siinä mielessä onnekas, että en ole joutunut ristiriitatilanteisiin Obaman kanssa, Keenan kertoo.

Jos valta olisi hänellä, hän kertoo, että olisi tarttunut ilmastomuutokseen ja tasa-arvoiseen avioliittoon Obamaa ripeämmin.

Keenan sanoo, että häneltä pyydetään usein, saako hän kysyjän kuulostamaan Barack Obamalta.

- Ei se ole mahdollista, hän nauraa.

Puheenkirjoittajan tehtävä on saada puhe kuulosta-

maan pitäjältään.

Hän kertoo, että kesti vuosia oppia tuntemaan presidentti kunnolla. Nykyään miehet ovat lempinimietäisyysdellä: Keenania Obama kutsuu Hemingwayksi. Puheita kirjoittaessa täytyy tuntea toisen ajatusmaailma tarkkaan. Keenan sanoo lähettäneensä aina tiiminsä jäseniä Obaman luo työhuoneeseen ja mukaan Air Force Onelle, jotta he saivat viettää aikaa presidentin kanssa.

- Olen iloinen siitä, että sukupolvi on kasvanut aikuisiksi presidenttinään Barack Obama, hän sanoo vilpittömästi.

VALKOISESSA talossa vuosikaudet työskennellyt Keenan sanoo, ettei maailman kuuluisimman talon arki ole kuin *House of Cardsissa* tai *West Wingissa*.

Hän naureskelee toimittajille, että todellisuudessa talossa on paljon vähemmän murhia ja seksikkyttä.

Mies saa yleisönsä nauramaan kippurassa mutta sanoo, ettei vitsejä ole helppo kirjoittaa. Hän kertoo puheenkirjoitustiimin myös pyytäneen kuuluisilta koomikoilta apua vitseihin.

- Obama uut, päätti presidentti lopulta viimeisen puheensa kirjeenvaihtajapäivillä 2016, pudotti miikin ja poistui räptähden elkeihin.

Hyvä puhe muistetaan.

> "Puheen asema vaikuttamisen välineenä on Suomessa pieni"

- Ymmärtääkseni Suomen tasavallan presidentin virka on sellainen, jossa on aikaa laatia itse omat puheensa, puheenkirjoittaja **Antti Mustakallio** vastaa.

Hänen tietääkseen Suomessa vain Nokialla on täysipäiväinen puheenkirjoittaja. Ruotsissa, Tanskassa ja Norjassa ministeriöissä on kokopäiväisiä puheenkirjoittajia.

Hän pahoittelee Suomen heikkoa puhekulttuuria. Erityisesti hän kaipaa lisää vaikuttavuutta puheisiin, jotka eivät saisi jäädä vain faktalueteloiksi.

- Harvoin muistetaan motivoita tai innostaa ihmisiä muutokseen.

Monet eduskunta-avustajat laativat puheluonnoksia tai valmiita puheita.

- Jos avustajalla on vies-

tinnällistä lahjakkuutta, se voi olla suuri etu. Se myös vapauttaa aikaa muihin tehtäviin, Mustakallio toteaa.

- Hyvä puhe koskettaa sekä järjellä että tunteilla. Se saa aikaan jonkinlaisen muutoksen, Mustakallio tiivistää hyvän puheen määritelmän.

Antti Mustakallio on puhe-aidon kouluttaja, Retoriikan kesäkoulun rehtori ja freelance-puheenkirjoittaja.